

ISH
IS ALLES
MAAR NIET
WAT JE
DENKT

DANCE COLLECTIVE

INHOUDSOPGAVE

1. KORTE TYPERING VAN DE ORGANISATIE 3

2. ARTISTIEKE UITGANGSPUNTEN, SIGNATUUR & ACTIVITEITEN 4

 Artistieke uitgangspunten, signatuur & ambities . 4

 Publiek 4

 Activiteitenplan 5

 2017 5

 2018 7

 2019 & 2020 8

FREESTYLE 10

3. PLAATS IN HET VELD 10

4. ONDERNEMERSCHAP 11

BEDRIJFSVOERING & FINANCIERING 11

 Organisatiestructuur 11

 Financieel beleid 11

 Eigen inkomsten 11

PUBLIEKS BENADERING 12

PUBLIEKSBEREIK & MARKETING 12

 Branding 15

 Educatie 15

 Speelplekken 15

5. SPREIDING 16

6. BIJDRAGE TALENTONTWIKKELING 16

 Talentontwikkeling 16

 Makerscollectief 16

 ISH-lab 16

 Afrovibes 17

 Workshops performers & vrij trainen 17

7. TOELICHTING OP BEGROTING 17

 Baten 17

 Lasten 19

Stichting Balls
Gedempt Hamerkanaal 205A
1021 KP Amsterdam

+31(0)20.468 5422
info@balls.nl
www.THISisISH.com

Fotografie dansersportretten: Studio Breed
Grafisch ontwerp: DBXL

AISHA PIEPENBOSCH

ISH / FPK 2016

1. KORTE TYPERING VAN DE ORGANISATIE

Grenzen bestaan niet. Dat weten wij al 16 jaar, sinds we voor onze eerste productie een half-pipe in de grote zalen van de schouwburgen plaatsten. Niet voor een showcase of voor een evenement maar om de verbinding aan te gaan met dans en theater. Sindsdien heeft ISH een sterke reputatie opgebouwd als grensverleggend danscollectief. We maken dansvoorstellingen voor theaters in heel Nederland, maar spelen ook in de woestijn van Burning Man, een duinpan op Terschelling of de favela van São Paulo. We werken samen met toppers van Het Nationale Ballet tot en met de wereldkampioen Freestyle inline skate, met talentvolle jonge choreografen en met kids die nog nooit op een podium hebben gestaan. We presenteren ons in de schouwburg, op televisie, in film, op social media en ook op Broadway, in het Rijksmuseum, het Olympisch Stadion, of een school bij jou om de hoek. Want ISH is alles, maar niet wat je denkt.

In onze voorstellingen brengen we verschillende elementen uit zowel urban- als kunstdisciplines op hoog niveau samen. **Kruisbestuivingen** die op het eerste gezicht onmogelijk lijken maken we met onze creatieve open blik tot werkelijkheid. Zo combineerden we samen met Silbersee (voorheen VocaalLAB) barokopera met breakdance in MONTEVERDISH, en gingen ballerina's op avontuur met b-boys in NARNIA. Wij zijn ervan overtuigd dat je op die manier niet alleen kunstvormen maar ook mensen kunt **verbinden**. Uiteenlopende groepen mensen ontmoeten elkaar bij ISH, op het podium en ook in de zaal. Dat was bij de eerste productie in 2000 het uitgangspunt en dat is het nog steeds. ISH wil verbinden door te verrassen. Daar is lef voor nodig, maar dat geldt ook voor een drop-in van vijf meter. Wij weten waarom wij toch willen springen.

Met alle opgedane expertise en ervaring willen wij de komende periode een nieuw accent leggen. Vanuit een vernieuwde visie blijven we **urban arts** in verbinding brengen met **traditionele kunstvormen**. Maar waar wij de afgelopen jaren het theater hebben benaderd vanuit een hiphopperspectief, gaan wij nu de straat benaderen vanuit theaterperspectief. De rauwe energie van hiphop en urban disciplines wordt geregisseerd en gechoreografeerd vanuit de artistieke expertise die ISH heeft opgedaan in de schouwburgen. We nemen de bewegingskwaliteit, dynamiek en esthetiek van urban disciplines als artistiek uitgangspunt waardoor het kunstje wordt doorontwikkeld tot kunst. Daarnaast ver-

sterken we onze artistieke kwaliteit door Arnout Lems, eerder regisseur en muzikaal leider bij Monteverdish en DJ Moz'ART, toe te voegen aan het artistieke team.

Ook onze visie op **talentontwikkeling** krijgt een nieuwe richting. We vonden het altijd al belangrijk nieuw talent kansen te geven. Nu zetten we ook op dit vlak een nieuwe stap. We halen vers bloed naar het hart van ISH door de ambitieuze en veelbelovende makers Shailesh Bahoran en Abdelhadi Baadi een plek te geven naast Marco Gerris, in de makende kern van ISH. Op die manier wil ISH er voor zorgen dat het ook de komende jaren kan blijven verrassen en inspireren. Want ISH is alles, maar niet wat je denkt.

2. ARTISTIEKE UITGANGSPUNTEN, SIGNATUUR & ACTIVITEITEN

ARTISTIEKE UITGANGSPUNTEN, SIGNATUUR & AMBITIES

Sinds de eerste voorstelling brengt ISH de straat op eigen wijze naar het theater, zowel de expressievormen als de subculturen die daarmee verbonden zijn. We hebben nieuwe cross-overs tussen disciplines als freestyle skating en breakdance geïntroduceerd en de rauwe energie van de urban culture voelbaar gemaakt in de zalen van de schouwburgen. Wij voelen ons nauw verbonden met en eindeloos geïnspireerd door de verborgen sierlijkheid van urban arts en de grenzeloze toewijding die daaraan ten grondslag ligt. Wij geloven sterk in de artistieke kwaliteit van deze kunstvormen die door een combinatie van individuele passie, persoonlijke kennisoverdracht en een innovatieve blik zijn ontstaan. ISH spreekt de taal van de straat. Maar met een accent dat de theaterbezoeker begrijpt.

ISH is altijd op zoek naar nieuwe kruisbestuivingen. Hiphopdansstijlen als breakdance, popping en locking brengen we samen met toneel, ballet en klassieke muziek. Op deze manier wordt de artistieke kwaliteit sterk vergroot waarbij de rauwe energie bewaard blijft. Het succes van voorstellingen als LIKE 4 REAL (de samenwerking met beeldend kunstenaar **Dadara** die onder andere op Burning Man en Oerol Festival te zien was) en NARNIA (de coproductie met **Het Nationale Ballet** waarin hiphop op hoog niveau versmolt met ballet) is gestoeld op de uitwisseling tussen kunstvormen die in de eerste plaats ver uit elkaar lijken te liggen. We willen deze artistieke kruisbestuiving dan ook niet verliezen. ISH wil nog steeds alles zijn.

Waar ISH de afgelopen jaren de straat naar het theater heeft gebracht, brengen wij nu het theater naar de straat. We grijpen terug naar een basiselement uit onze eerste periode, de **rauwe energie van de urban culture**, en geven dit een nadrukkelijke plek in de artistieke lijn. Bijvoorbeeld door urban sports als freerunning en freestyle-skaten als uitgangspunt te nemen voor de choreografieën in onder andere de voorstelling ELEMENTS OF FREESTYLE. Maar ISH is ook letterlijk op straat te zien in verschillende locatievoorstellingen. We speelden al eerder op locatie met voorstellingen LIKE 4 REAL en BOYISH/GIRLISH. Wij gaan dit de komende kunstenplanperiode een stevigere positie geven.

Tegelijkertijd blijven we verbindingen zoeken met klassieke kunstvormen. Die verbindingen willen we niet alleen op projectbasis leggen, maar ook onderdeel maken van de artistieke kern van onze organisatie. Daarom wordt het artistieke team van ISH versterkt met **Arnout Lems**. Hij was als regisseur en muzikaal leider betrokken bij MONTEVERDISH en DJ MOZ'ART en werkt onder andere voor Silbersee en het Noord Nederlands Orkest. Arnout zorgt voor muzikale verbreding en verdieping en krijgt een sterke input in de dramaturgie en de inhoudelijke kern van aankomende producties.

ISH kijkt verder dan de grenzen van de culturele sector. Om voorstellingen inhoudelijk te versterken werken wij graag samen met **maatschappelijke partners**. Daar is in de afgelopen periode al een begin mee gemaakt. Zo wordt in de productie WAT NIEMAND HAD VERWACHT samengewerkt met neuropsycholoog **Hanneke Wigman**. In deze voorstelling volgen wij de gedachtespinsels van een meisje dat begint te hallucineren door een lange periode in afzondering. In de komende vier jaar gaat ISH verder op zoek naar dit soort samenwerkingsverbanden. Zo willen wij voor de voorstelling PERSONALITISH samenwerken met instellingen als **Mentrum** in Amsterdam en **Het Dolhuys** in Haarlem.

PUBLIEK

ISH is trots op het feit dat de culturele **diversiteit** van ons gezelschap wordt weerspiegeld in het publiek. We bedienen een publiek uit alle lagen van de bevolking. Bij ons zitten balletliefhebbers naast b-boys, kinderen naast muziekfanaten en avontuurlijke theatergangers naast mensen die voor het eerst de weg naar de schouwburg hebben gevonden. Uit de jaarlijkse publieksonderzoeken blijkt dat ISH, naast een trouwe achterban en doorgewinterde theaterbezoekers, continu een **nieuw publiek** blijft trekken.¹

De plekken waar het publiek ISH ontmoet zijn niet beperkt tot de zalen van de theaters. Wij zijn aanwezig in vele lagen van de maatschappij. ISH is te zien op festivals, scholen, televisie, online, in publieke ruimtes en bij bedrijfsevenementen van verschillende instellingen en instanties. In de komende periode wil ISH de plekken verder uitbreiden en nieuwe verhalen vertellen. Door samen te werken met partners in uiteenlopende

sectoren als sport, zorg en media vinden ISH en het publiek elkaar op een nieuwe manier. En het publiek vindt ook elkaar! ISH kan op eigen wijze culturen, achtergronden en niches met elkaar verbinden.

ACTIVITEITENPLAN

Producties in het grotezaalcircuit spelen in het voorjaar. Ze kennen doorgaans een productiefase van maximaal acht weken, inclusief montage. Producties in het kleinezaalcircuit spelen in het najaar en hebben een productiefase van maximaal vijf weken, inclusief montage. ISH heeft de afgelopen jaren een sterke reputatie opgebouwd als vaste bespeler van een brede selectie Nederlandse theaters. We verwachten onze nieuwe voorstellingen in dezelfde theaters te kunnen afzetten.

Daarnaast spelen we de komende jaren enkele locatievoorstellingen, die vanzelfsprekend in het festivalseizoen worden gepland. Bovendien speelt ISH elk jaar minimaal tien voorstellingen binnen het kader Freestyle, ruimte die wij creëren om ad-hocprojecten te kunnen realiseren. ISH hanteert een meerjarenbalkenplanning waarin alle producties staan en ook de deadlines voor marketing, publiciteit en educatie zijn opgenomen. De productie leider heeft bovendien een gedetailleerde planning en draaiboek waarin elke productie van begin tot eind wordt beschreven. Na afloop van elke productie wordt het proces met cast, crew en creatives geëvalueerd.

2017 ELEMENTS OF FREESTYLE

ELEMENTS OF FREESTYLE² gaat over de mentale staat van een sporter of danser die zichzelf dwingt om te presteren op de toppen van zijn kunnen. Over het moment dat je overgeleverd bent aan jouw passie. Over de alles goedmakende secondes waarin die ingewikkelde trick eindelijk lukt. Als je de performers vraagt waar hun fanatieke motivatie vandaan komt, is het antwoord opvallend vaak van eenzelfde strekking: *'Als ik skate, is de wereld er niet meer. Mijn lijf, mijn skates en de trick zijn alles. Voor de rest is er niets. Totale focus, totale extase, helemaal in je eigen element.'* ELEMENTS OF FREESTYLE onderzoekt dat moment en wil het publiek meenemen in die gemoedstoestand.

De artistieke kiem van deze voorstelling ontstond tijdens de ontwikkeling van NARNIA. Door de coproductie met Het Nationale Ballet heeft ISH een nieuwe blik op de schoonheid van beweging in al zijn vormen ontwikkeld. Waar in NARNIA met een hiphopblik het klassiek ballet werd bekeken, gaan wij nu met een balletblik naar urban arts kijken. Marco Gerris vindt veel inspiratie in de pure beweging van bijvoorbeeld flatland BMX, een discipline waarbij er op een BMX-fiets op een vlakke vloer trucs en bewegingen worden uitgevoerd.

'Als je daar inhoud aan geeft, als je dat op de juiste muziek zet, is het gewoon dans. De sporter maakt pirouettes, zweeft door de ruimte, legt al zijn gevoel in die beweging. De fiets is zijn partner en de rail wordt zijn barre. Het is een pas de deux met het object waar hij zijn leven aan heeft gewijd.'

In deze voorstelling is de bewegingskwaliteit van urban disciplines als freerunning en BMX het uitgangspunt van de choreografie. In een opeenvolging van breakdance, in-line skating, freestyle basketbal, acrobatiek, BMX en freerunning ontdekt het publiek de kunst achter het kunstje. ELEMENTS OF FREESTYLE speelt voorjaar 2017 in het grotezaalcircuit en heeft 35 speelbeurten. Op een aantal plekken, waaronder De Meervaart, vindt de voorstelling ook (deels) plaats buiten de theaterzaal. Onderzocht wordt of dit buiten (voor de hoofdingang van het theater) kan en/of in de foyer. We denken hiermee, naast het ISH-kernpubliek, ook publiek dat op zoek is naar spektakel, sportliefhebbers die anders zelden naar het theater komen en families te trekken.

BLOOD

Samen met **Eddie Vidal** en **Ramos Vidal** gaat **Shailesh Bahoran** in het duet BLOOD op zoek naar de eigenschappen van een familieband. De voorstelling gaat over bijna onbreekbare banden en de chemie tussen bloedverwanten. Het gaat over hoe broers bij elkaar komen in tijden van verdriet of juist afstand nemen. Ook gaat het over broers die hun familie ver achter zich laten om te vertrekken naar een andere wereld en wat dat doet met het broederschap. Eddie en Ramos komen uit een groot gezin uit Angola. Tijdens de burgeroorlog die daar tot 2002 woedde is de familie uiteengevallen en deels in Europa beland. De twee broers hebben zich los van elkaar in dans ontwikkeld, Eddie vooral in hiphopgerelateerde stijlen en Ramos in moderne dans.

BLOOD combineert hun persoonlijke verhalen en geschiedenis met een verhaallijn uit een bekend epos uit de hindoeïstische cultuur: de Ramayana. In dit werk speelt de broederlijke band tussen de hoofdpersoon Rama en zijn broer Lakshmana een belangrijke rol. De broers worden door politieke spanning elk naar een andere wereld gedreven. Begin 2017 gaat BLOOD, een coproductie met Korzo, in première op het CaDance Festival. Er worden tien voorstellingen gespeeld in het kleinezaalcircuit. We denken hiermee naast het kernpubliek van ISH en Korzo ondermeer het publiek dat in maatschappelijke thema's geïnteresseerd is en liefhebbers van de battlescene te trekken. De scène waar zowel Eddy en Ramos Vidal als Shailesh zich in bevinden.

BEATBOX HOORSPEL (WERKTITEL)

ISH zoekt altijd naar grenzen en is niet bang om te experimenteren. Als gezelschap met een sterke reputatie in dans en beelden gaat ISH in deze productie de uitda-

¹ Zie ook de passage **Publieksbereik en branding** verderop en het publieksonderzoek van DJ MOZ'ART (bijlage).

² Freestyle is een begrip in de hiphopcultuur en in de wereld van de urban en extreme sports. Hierbij laat de deelnemer zich binnen bepaalde kaders leiden door improvisatie.

ARGIL RANDON

ging aan om geen van beide te gebruiken. In BEATBOX HOORSPEL creëren wij namelijk beelden en beweging met geluid. Samen met beatboxers en stemkunstenars maakt ISH een voorstelling waarin de beleving van de zintuigen de kern is. Het publiek bevindt zich in een vlakke vloertheater waar de tribune is verwijderd en wordt omgeven door speakers die de stemmen van de performers versterken. Bij aanvang worden de toeschouwers geblinddoekt zodat de andere zintuigen worden versterkt. Deze voorstelling speelt zich vooral af in het hoofd van de toeschouwer. De artistieke en technische expertise van de beatboxers zorgt ervoor dat de fantasie van het publiek verrijkt wordt. ISH zorgt voor concrete beelden van geluid en laat beweging klinken.

Beatboxing is een van de oudste uitingsvormen in de urban arts. In de beginjaren lag de focus vooral op het reproduceren van beats en drums. In de loop der jaren is het verder ontwikkeld en kunnen stemkunstenars de meest uiteenlopende geluiden imiteren en bewerken. ISH-performer en maker **Abdelhadi Baadi** is specialist in deze kunstvorm. Naast Abdelhadi maakt onder andere beatboxer **MAASK** deel uit van de cast. MAASK (Joost Maaskant) is een stemkunstenaar en beatboxer uit Leeuwarden die met alleen zijn stem en een zelf geprogrammeerd audio-loopsysteem een one-man-band is. BEATBOX HOORSPEL speelt najaar 2017 in het kleinezaalcircuit en heeft 45 speelbeurten. We denken hiermee, naast het ISH-kernpubliek, ook hiphopliefhebbers, avontuurlijke theatergangers en concertgangers te trekken.

AGHORI

In deze productie wil **Shailesh Bahoran** laten zien hoe totale devotie eruitziet. Hij laat zich hierbij inspireren door de Aghori, goeroes in India die door jarenlange meditatie en training verlichting hopen te bereiken. Zij geloven dat de menselijke ziel perfect is, maar dat elementen als boosheid, haat en obsessie een verstikkende laag vormen die onze zintuigen doet verstommen. Grote fysieke inspanningen, meditatie en het afstand doen van alle materiële zaken kunnen verlichting brengen. In zijn karakteristieke stijl waarin traditionele Indiase dans samensmelt met popping en breakdance legt Shailesh deze zoektocht af.

In de eerste reeks voorstellingen, te zien op Festival Oerol, danst Shailesh solo. Oerolgangers die zich ook los willen maken van de aardse beslommingen kunnen zich aansluiten bij de zoektocht van onze Aghori. In een meditatieve sessie op het eiland worden zij opgeleid tot volgelingen en 's avonds zijn zij als figurant onderdeel van de voorstelling.

Na Oerol verplaatst AGHORI zich weer naar de repetitieuimtes van ISH, waar het volgende deel wordt ontwikkeld. Shailesh geeft leiding aan een vijf koppige cast en maakt een voorstelling voor het kleinezaalcircuit. AGHORI, een coproductie met Korzo, heeft tien speelbeurten op Oerol 2017 en tien speelbeurten in de kleine zaal (najaar 2017). We denken hiermee, naast het kernpubliek van ISH en Korzo, een wat ouder publiek

(generatie x) en publiek dat in spiritualiteit is geïnteresseerd te trekken.

NB: BLOOD en AGHORI zijn onderdeel van het ontwikkelingsstraject van Shailesh, ondersteund door de Subsidie Nieuwe Makers van het Fonds Podiumkunsten. Beide voorstellingen zijn coproducties met Korzo en worden door Korzo verkocht.

BATTLE

Bij de Free Spirit Experimental Battle, georganiseerd door **Open Your Mind** tijdens de Nederlandse Dansdagen in Maastricht, kwam moderne dans op experimentele wijze in aanraking met hiphop. Het overstijgende karakter van deze battle inspireert ons. Wij zien veel kansen in dit soort projecten. Daarom is ISH in gesprek met Open Your Mind, de initiatiefnemer en organisator van **Open Your Mind Battles**. Samen onderzoeken wij hoe wij deze experimentale battle tussen individuele dansers van dansgezelschappen en underground dansers kunnen doorontwikkelen naar een battle tussen makers en groepen. Wat gebeurt er als je compagnies uit het dansbestel en crews uit de hiphopscene uitnodigt voor een battle? Een nieuw element van de battle is dat de partijen binnen een vast kader hun werk voorbereiden.

De BATTLE is te zien tijdens de Nederlandse Dansdagen 2017 in Maastricht, The Notorious IBE (Breakdance event) in Heerlen en de Open Your Mind Battle in Eindhoven. De BATTLE heeft in totaal drie speelbeurten. We denken hiermee uiteenlopende dansliefhebbers (van hedendaagse dans tot battlebezoekers) bij elkaar te brengen in het publiek. Dit is een internationale groep. Open Your mind heeft in het verleden deelnemers en bezoekers gehad uit Parijs, Berlijn en Moskou.

2018

REPRISE NARNIA

NARNIA was een zeer succesvolle samenwerking met de **Junior Company** van **Het Nationale Ballet** en leverde een bijzondere artistieke synergie, uitstekende recensies en een hoog bezettingspercentage op. De gehele tour was (zo goed als) uitverkocht. Het publiek heeft net als wij nog niet genoeg van de unieke combinatie tussen hiphop en ballet in de inspirerende wereld van C.S. Lewis. Zowel ISH als Het Nationale Ballet hebben de sterke en uitgesproken intentie om NARNIA te hernemen. Narnia speelt voorjaar 2018 in het grotezaalcircuit en heeft 15 speelbeurten. We kunnen hiermee, naast het kernpubliek van ISH en Het Nationale Ballet, ook families met kinderen naar de theaters trekken. Deze voorstelling verbindt daardoor jong en oud.

MIND FUCK (WERKTITEL)

In deze voorstelling volgen wij de zoektocht van vier dansers naar de kracht van perceptie. Naarmate de voorstelling vordert vraagt de toeschouwer zich steeds

meer af of dat wat hij ziet wel kan kloppen met dat wat hij dacht dat mogelijk was. Dit zijn de zogenaamde ‘mindfucks’ waardoor de toeschouwer zichzelf in zijn arm neigt te knijpen en wil knippen met de ogen. ISH en **Shailesh Bahoran** delen een sterke voorliefde voor illusies. Beide willen mensen raken met dans en tegelijkertijd ontregelen. De toeschouwer moet door de bewondering heen het gevoel hebben dat het net niet klopt. Dat het eigenlijk onmogelijk is wat hij zojuist heeft gezien. Shailesh legt uit: *‘Een van de stijlen van hiphop is popping en waving en het basiselement hiervan is illusie. Als je voor de eerste keer een goed uitgevoerde ‘wave’ ziet, waarbij er een golf van de ene arm, via de borst naar de andere arm vloeit, denk je dat het niet mogelijk is, dat er geen botten in die armen zitten’.*

In deze voorstelling gaat ISH samenwerken met experts uit de illusie en goochelwereld om nieuwe vormen van dans en illusie te zoeken. MIND FUCK speelt in het kleinezaalcircuit en heeft 45 speelbeurten. We denken hiermee, naast het ISH-kernpubliek, ook publiek dat op zoek is naar spektakel, avontuurlijke theater- en hiphopliefhebbers te trekken.

REFUGISH (WERKTITEL)

Hoewel ISH er van overtuigd is dat grenzen niet bestaan zijn de lijnen die rondom Europa zijn getrokken een blijvend actueel onderwerp.³ Vluchtelingen en immigranten worden in de publieke opinie onderverdeeld in gelukzoekende testosteronbommen, thuisloos gemaakte slachtoffers en heimelijke jihadi's. In kampen worden ze opgevangen en ondervraagd over hun concrete doel in Europa. Wat die beweegredenen ook mag zijn: deze groep mensen is voor een groot deel overgeleverd aan een autoriteit die voor hen onbekend is.

Wat doet het met de menselijke geest als je met een groep onbekende lotgenoten in een kleine ruimte wordt geplaatst en vervolgens wordt bevraagd over jouw politieke voorkeuren, jouw religieuze achtergrond en het voornaamste doel in jouw leven? Wij kunnen ons goed voorstellen dat de hectische reis, het verblijf in geïmproviseerde kampen en de blik op een onzekere toekomst het hoofd en het hart van deze mensen overbelast heeft doen raken.

In deze locatievoorstelling wordt de toeschouwer participant. Het publiek begint de voorstelling in een ruimte nabij een haven, alwaar het uniforme pakken aangemeten krijgt. Vervolgens gaat de reis per boot naar een eiland. Dansers van ISH onderwerpen het publiek aan een artistieke ondervragingsmethode waarin beeld en geluid een grote rol spelen. Plotselinge luide muziek en felle projecties worden afgewisseld met intieme choreografieën.

Een grote inspiratie is **La Fura dels Baus**, een Spaanse

theatergroep die bekend staat om hun ontregelend locatietheater met onconventionele opstellingen, die de grens tussen toeschouwer en acteur doen vervagen. We onderzoeken of een residency en/of samenwerking mogelijk is.

Het uitgangspunt voor de speelplek van deze productie is het eiland Pampus. Daarnaast kijken we naar mogelijkheden bij festivals als Oerol, Boulevard, Zeeland Nazomer en Over 't IJ. REFUGISH zal 30 keer spelen. We denken hiermee het ISH-kernpubliek: Generatie Y, avontuurlijke theatergangers en in combinatie met educatie de scholieren te bereiken. En wij denken ook de liefhebbers van locatietheater, maatschappelijk geëngageerde mensen en festivalgangers, die op zoek zijn naar nieuwe ervaringen, te trekken.

2019 & 2020

SPINNING STORIES / PAS DE B-BOY / RELEVÉ

(WERKTITELS)

NARNIA, de coproductie met de Junior Company van Het Nationale Ballet, was een succesvolle kruising tussen ballet en breakdance. ISH en **Het Nationale Ballet** willen daarom graag een nieuwe samenwerking aangaan, waarbij de nadruk dit keer niet op het verhalende karakter van de voorstelling ligt maar op de ontwikkeling van een andere danstaal. Marco Gerris en **Ernst Meisner**, dit keer aangevuld door **Arnout Lems**, gaan aan de slag met dansers van ISH, solisten van Het Nationale Ballet, dansers van de Junior Compagnie en klassieke musici. Wij gaan proberen ook het **Ballet-orkest**⁴ hierbij te betrekken.

Deze voorstelling speelt voorjaar 2019 in het grotezaalcircuit en heeft een doelstelling van 20 speelbeurten.⁵ In het verlengde van de crossoverproducties MONTE-VERDISH en DJ MOZ'ART denken wij publiek dat geïnteresseerd is in klassieke muziek, het kernpubliek van Het Nationale Ballet en ISH te combineren. En we denken andere dansliefhebbers te trekken.

PERSONALITISH (WERKTITEL)

In PERSONALITISH bevinden wij ons in de binnenwereld van iemand met een psychose. Vijf dansers verbeelden de verschillende persoonlijkheden van één persoon. Een voorstelling die gaat over de geestelijke gezondheid. Wat gebeurt er als je geest je in de steek laat? Naar aanleiding van de voorstelling WAT NIEMAND HAD VERWACHT (ISH Nieuwe Makers 2016) gaat ISH in samenwerking met maatschappelijke partners als neuropsycholoog **Hanneke Wigman**, **Mentrum** en **Dolhuys** de verschillende eigenschap-

³ ISH zou REFUGISH het liefst nu al spelen, gezien de actualiteit van de thematiek, maar deze productie heeft logistiek en productioneel de nodige voeten in de aarde. Omdat wij een goede voorbereiding serieus nemen en er van overtuigd zijn dat de discussie rondom vluchtelingen in 2018 nog steeds urgent is hebben wij besloten hem voor dat jaar in te plannen.

⁴ ISH heeft begin 2016 samen met het Balletorkest de voorstelling Creatures ontwikkeld

⁵ Narnia telt 15 speelbeurten in 2018. Samen met de 20 speelbeurten van Spinning Stories tellen zij als de reguliere 35 speelbeurten van een ISH-productie in het grotezaalcircuit.

DEZ MAARSEN

pen en kenmerken van schizofrenie onderzoeken. Verder volgens wordt dit in dans vertaald. Ook onderzoeken wij de mogelijkheid of **Art of Impact**⁶ dit project kan en wil ondersteunen.

PERSONALITISH speelt in het kleinezaalcircuit en heeft 45 speelbeurten. We denken hiermee, naast het ISH-kernpubliek: scholieren in combinatie met educatie en dansliefhebbers, ook publiek dat zich betrokken voelt bij de geestelijke gezondheidszorg te trekken.

EPISODES IN THE LIFE OF A STUNTMAN / EQUILBRISH (WERKTITELS)

In deze voorstelling volgen wij het tragiromantische verhaal van een stuntman die een ongeluk krijgt tijdens een filmopname waardoor hij geen stuntman meer kan zijn. Hoe vind je een nieuwe passie en ontdek je de zin van het leven. Kan een mens leven zonder passie? Een inspiratie voor de verhaallijn en sfeer van de voorstelling is de Franse film *En Equilibre* uit 2015. Waar in *ELEMENTS OF FREESTYLE* de passie voor tricks en stunts centraal staan, is hier de onzekerheid van zo'n bestaan het leidend voorwerp. De wens is om deze voorstelling op locatie in (grote) industriële ruimtes te spelen. We gaan uit van 35 speelbeurten. Hiermee denken we naast het ISH-kernpubliek ook liefhebbers van locatietheater, geïnteresseerden in topsport en mensen die geïnteresseerd zijn in zingeving en verdieping te trekken.

FREESTYLE

Bovenstaande voorstellingen en producties zijn niet de enige artistieke output van ons collectief. Van nature staat ISH open voor nieuwe kruisbestuivingen en plannen. Wij werken samen met uiteenlopende partijen en zijn actief in vele lagen van de samenleving. Vanuit onze partners uit eerdere projecten, individuen of instellingen levert dit een continue stroom aan ideeën, concepten en nieuwe samenwerkingsmogelijkheden. Wij willen in kunnen spelen op dit soort inspirerende externe factoren. ISH heeft om die reden structurele artistieke vrijheid ingecalculeerd om verschillende ad-hocprojecten aan te kunnen grijpen. ISH speelt elk jaar minimaal tien voorstellingen in het kader van deze zogeheten Freestyle-ruimte.

De aard van deze activiteiten zorgt er voor dat wij nog niet alles kunnen omschrijven. Maar wij kunnen natuurlijk wel actuele voorbeelden geven hoe wij dit soort kansen oppakken. Zoals de productie *IK VERTREK EN IK NEEM MEE* van **Abdelhadi Baadi**.⁷ Het publiek zit samen met Abdelhadi in een Mercedes-Benz personenbusje, typerend voor de jaarlijkse vakantie van Ma-

rokkaanse Nederlanders naar Marokko. In zijn eigen stijl, waarin beatbox en toneel versmelten, verhaalt Abdelhaadi over de moeizame band met zijn vader en de connectie met zijn Marokkaanse wortels. Deze voorstelling is onderdeel van het **Europe By People festival**, een reeks evenementen in Amsterdam ter viering van het Nederlandse voorzitterschap van de Europese Unie in de eerste helft van 2016.

Ander voorbeeld is *CREATURES*, een coproductie met **Het Balletorkest** waarin het voltallige symfonieorkest en tien dansers de verbinding aangaan in een voorstelling over evolutie. Deze productie speelt in mei 2016 in de Zuiveringshal op het Westergasterrein in Amsterdam.

In samenwerking met de gemeente van Amsterdam ontwikkelt Tig Sports de **Urban Sport Week Amsterdam**, een festival dat urban sports onderdeel maakt van de stad Amsterdam. ISH is gevraagd de artistieke vertaalslag te maken en de brug te slaan tussen sport en kunst. Wij grijpen deze kans om te laten zien dat sport ook een artistieke waarde heeft. Ook denken wij hiermee een brede familiedoelgroep te kunnen bereiken en tijdens het evenement nieuw talent in urban sports te scouten.

3. PLAATS IN HET VELD

ISH beweegt zich binnen de (relatief jonge) discipline van urban dans, en creëert daarvanuit continu verbindingen met andere gebieden. Het autodidactische en het ongepolijste karakter van de urban arts komt in aanraking met de zuivere en geschoolde kwaliteit van andere kunstvormen en samen vertellen zij nieuwe verhalen. We slaan bruggen naar zowel disciplines buiten het culturele domein (onder meer urban sports, televisie), binnen het urban veld (verschillende hiphop-gerelateerde dansvormen, turntablism, VJ-ing) als met andere kunstdisciplines (ballet, hedendaagse dans, klassieke muziek, beeldende kunst, theater, etcetera). Dit zorgt niet alleen voor een eclectische verheffing van beide disciplines doordat zij elkaar verrijken, maar ook tot een samensmelting in de zaal, fanatieke breakdancers zitten naast balletminnaars en liefhebbers van human beatboxing ontmoeten opera-adepten. We hebben een breed leeftijdsbereik en trekken relatief veel mannen naar onze voorstellingen.

Onder meer onze samenwerkingsprojecten met partners op topniveau uit klassieke kunstvormen (*MONTE-VERDISH* en *NARNIA*), de diversiteit van ons publiek en onze sterke aanwezigheid in het grotezaalcircuit ge-

ven ISH een unieke positie in het Nederlandse dans- en theaterbestel.

ISH gelooft niet in grenzen. Maar als je op zoek gaat in een andere wereld is het fijn als je mensen om je heen hebt die de 'taal' spreken. Daarom werkt ISH graag samen met partijen die specialist zijn in hun vakgebied en van wie we kunnen leren. De eigen processen en prestaties kunnen makkelijk worden vergeleken met die van andere organisaties en gezamenlijk kunnen wij ons verbeteren. De afgelopen jaren werkten we nauw samen met onder meer Silbersee, Het Nationale Ballet, Het Balletorkest, BNN, NTR, Europe By People (het officiële cultuurprogramma van het Nederlands EU-voorzitterschap 2016), Dadara, Festival Oerol, Musea d'Arte Moderna in Sao Paolo, Broadway-theater The New Victory, Jazz-Art Johannesburg Zuid Afrika, neuropsycholoog Hanneke Wigman en jeugdtheater De Krakeling. We hebben voor de komende jaren samenwerkingen gepland met onder andere Cinedans, Tig Sports, Afro-vibes, Het Nationale Ballet, Korzo, Likeminds, Over 't IJ festival, Museum Het Dolhuys, Dansmakers Amsterdam, Maas Theater en Dans, Amsterdam Marketing, televisieproducent Blue Circle, Nederlandse ambassade Jakarta, Danca Gamboa festival in Rio de Janeiro, Open Your Mind, Nederlandse Dansdagen en Bekijk 't.

Door de uitbreiding van het artistieke team met Arnout Lems, Shailesh Bahoran en Abdelhadi Baadi zijn we als organisatie nog steviger artistiek geworteld in uiteenlopende kunstdisciplines.

4. ONDER-NEMERSCHAP BEDRIJFS-VOERING EN FINANCIERING

ORGANISATIESTRUCTUUR

Aan het hoofd van de organisatie staat algemeen directeur Vevi van der Vliet. Het artistieke team bestaat uit artistiek leider Marco Gerris, muzikaal leider en dramaturg Arnout Lems en de makers Shailesh Bahoran en Abdelhadi Baadi. Het team bestaat verder uit een officemanager, productie leider en parttime socialmedia-medewerker.

Anne-Fleur Huiskamp is verantwoordelijk voor de marketing en Infinity PR draagt zorg voor de publiciteit. Fondsen- en sponsorwerving wordt ondersteund door respectievelijk Wondermonster en Studio Breed. Vanwege de projectmatige manier van produceren en de grote variatie in presentatievormen werken de performers, creatives en crew van ISH op freelance-basis of met een contract voor bepaalde tijd. Deze groep be-

staat uit ongeveer 40 mensen. Er is sprake van een familiegevoel. Iedereen voelt zich sterk met ISH verbonden, ook als ze niet in een van de producties meedraaien.

ISH is stevig geworteld in de grootstedelijke multiculturele samenleving. Net zoals ons publiek kent ook ons gezelschap een grote variatie aan culturen en achtergronden. Wij voelen ons verbonden met en thuis in die grootstedelijke cultuur. De dagelijkse realiteit van culturele diversiteit is een vanzelfsprekend gegeven bij alles wat we maken. Er zijn dan ook geen specifieke acties nodig om te voldoen aan de Code Culturele Diversiteit.

ISH onderschrijft de adviezen van de Code Cultural Governance en past sinds 2009 het '*Bestuur + Directie-model*' als besturingsvorm toe. Met het bestuur wordt er de komende jaren opnieuw naar het model gekeken en wordt het indien nodig aangescherpt.

FINANCIEEL BELEID

Onze uiteenlopende activiteiten en presentatievormen zorgen voor een zeer gevarieerde inkomstenstroom. Dat levert een bedrijfseconomische balans op die ons minder afhankelijk maakt van een enkele geldbron. Hierdoor kan het collectief onverwachte kosten opvangen en nieuwe kansen aangrijpen. Bovendien onderstreept de variatie aan financiële inkomsten het maatschappelijk draagvlak voor de activiteiten van ISH, van scholen tot cultuurpodia en festivals en van bedrijfsleven tot sociaal-maatschappelijke organisaties.

De ondersteuning van Fonds Podiumkunsten en Amsterdams Fonds voor de Kunsten biedt ISH een financiële basis die voor continuïteit en stabiliteit zorgt en ruimte schept voor gedurfde artistieke experimenten. Wij genereren circa 40% aan eigen inkomsten: dit percentage willen wij de komende jaren verhogen naar 45%. Daarnaast wordt aanvullende financiering gezocht bij particuliere fondsen.

Onze begroting gaat uit van marktconforme prijzen. We hebben de inflatiecorrectie/ prijscompensatie toegepast, en rekening gehouden met een stijging van arbeidsvoorwaarden-kosten van 2% per jaar (cumulatief). Deze jaarlijkse financiële ruimte is noodzakelijk om een verantwoord en passend arbeidsvoorwaardenbeleid te kunnen (blijven) voeren, wat een belangrijke voorwaarde is om de professionaliteit in de sector te borgen.

Nu ISH is gevestigd bij **Dansmakers** kunnen we de beschikbare ruimtes van het complex samen optimaal benutten, bijvoorbeeld tijdens gezamenlijke trainingssessies. ISH-performers gebruiken de repetitieruimtes tevens voor de ontwikkeling van eigen werk.

EIGEN INKOMSTEN

Wij geloven dat de basis van goed cultureel ondernemerschap altijd ligt in de intrinsieke wil om iets nieuws te creëren. Onze artistieke visie is net zo goed onderdeel van onze meer commerciële activiteiten als van

⁶ The Art of Impact is een tijdelijk stimulerings- en onderzoeksprogramma, gericht op nieuwe en bestaande kunst- en kunstenaarsprojecten met duidelijke impact op een maatschappelijk thema of vraagstuk. Zij bieden financiële en immateriële ondersteuning aan bestaande en nieuwe projecten die, al dan niet in samenwerking met een maatschappelijke partner, duurzame impact nastreven binnen én buiten het culturele domein.

⁷ Dit is één van de voorbeelden van projecten van een nieuwe maker die wij begeleiden en produceren.

onze theaterproducties. ISH is er daarnaast van overtuigd dat een goede balans tussen projecten die vooral geld opleveren en projecten die het risico hebben vooral geld te kosten het toonbeeld is van een gezonde culturele onderneming.

- Onze korte optredens bij evenementen en presentaties van het bedrijfsleven bieden een winstgevende inkomstenbron. Daarnaast vragen ook instellingen en particulieren ons regelmatig om een voorstelling te maken rond een bepaald thema. Een recent voorbeeld is het optreden voor het **Koningsdag Festival** in het Olympisch stadion.
- De inzet van ISH-ers bij commerciële partners als **Blue Circle** levert behalve veel media-aandacht ook inkomsten op.
- ISH ziet groeimogelijkheden op het gebied van sponsoring. Ons brede publiek en ons energieke en creatieve imago zijn aantrekkelijke factoren voor bedrijven. In de afgelopen periode hebben wij sponsorsamenwerkingen gehad met onder andere Muchachomalo en Rapoo. Momenteel worden er gesprekken gevoerd met **Nike** en **Red Bull**.
- Onze publieksinkomsten bestaan uit partage- en uitkoopafspraken met de theaters en scholen. We willen deze inkomsten maximaliseren door middel van flexibele beprijzing. Wij gaan vaker zogenaamde 'premium' activiteiten aanbieden (zoals een nabespreking met de makers). Samen met **AT Next** wordt onderzocht of wij met een aantal theaters kunnen experimenteren met de kaartprijs, bijvoorbeeld een hogere standaard ticketprijs gecombineerd met een verruiming van de kortingsmogelijkheden voor specifieke doelgroepen. ISH bewaakt zo haar beprijzing en zorgt dat al onze voorstellingen te bezoeken zijn voor onze achterban en doelgroep.

PUBLIEKS-BENADERING

PUBLIEKSBEREIK & MARKETING

ISH streeft naar doorlopende publiekslijnen en heeft een focus op de generatie Y (geboortjaar 1982-2001), scholieren en avontuurlijke theatergangers. Jongeren die ons op televisie of in educatieprojecten ontmoeten, komen vervolgens via een kleinezaalvoorstelling in aanraking met de artistieke kruisbestuiving van de

grotezaalproducties. En een ad-hocoptreden voor bijvoorbeeld Heineken leidt later tot bezoek aan een ISH-voorstelling in het theater.⁸ Naast deze doorlopende lijnen vinden ook veel liefhebbers van niches en avontuurlijke theaterbezoekers hun weg naar ISH-voorstellingen. Wij zijn trots op de breedte en de diversiteit⁹ van onze toeschouwers, en op het feit dat ISH nieuw publiek¹⁰ naar de theaters weet te trekken.

ISH is alles, maar niet wat je denkt. Elke voorstelling is anders en haalt inspiratie uit uiteenlopende kunst- en bewegingsvormen. ISH-publiek is niet onder één noemer te vangen, en is bovendien elke productie anders. Een standaard doelgroepenbenadering voldoet dus niet. Daarom ontwikkelen we, in samenspraak met de speelplekken, bij elke voorstelling een aparte **marketingstrategie en communicatieplan**, gericht op de specifieke niches die wij aanspreken en op kansen voor verbinding met het brede publiek. Een goed voorbeeld hiervan is de samenwerking met de Meervaart. Zij hebben de komende periode een focus op beweging en dans en samen gaan wij publiek opbouwen en een langer aaneengesloten speelperiode realiseren.¹¹

De samenwerking met onder andere Het Nationale Ballet, Dansmakers, Likeminds, Muziekgebouw aan 't IJ en Cinedans zorgt voor uitwisseling van publiek binnen Amsterdam. Buiten de hoofdstad doen wij dat met Korzo, Maas Theater en Dans, Open Your Mind en de Nederlandse Dansdagen.

Met Mentrum wordt onderzocht of wij PERSONALITISH op locatie kunnen spelen zodat er een inhoudelijke en artistieke uitwisseling binnen de thematiek van de voorstelling kan plaatsvinden. ISH ziet ook kansen binnen de **clubscene** en **poppodia** waar er plekken ontstaan waar kruisbestuiving het sleutelwoord is. Momenteel initiëren en voeren wij gesprekken met De School en Dekmantel in Amsterdam.¹²

Sociale media en onze website zijn vanzelfsprekend belangrijke kanalen waarop wij ons publiek bereiken en vergroten. Daarbij blijkt online videocontent een steeds belangrijker middel om de jonge doelgroep te benaderen. **ISH-vloggers** krijgen de komende periode interviewmogelijkheden met cast en crew en toegang tot bijvoorbeeld repetities, brainstormen en montagedagen. Samen met Bekijk 't (expert in cultuureducatie op het vmbo en vo) en De Pit (een online cultureel platform voor en door Amsterdamse jongeren) willen we onze talenten aan succesvolle vloggers koppelen.

Onderzoek toont aan dat het plaatsen van **bijzondere**

TYRONE MENIG

THOMAS KRIKKEN

⁸ Dit blijkt uit mailcorrespondentie en reacties op social media.

⁹ Dat ISH een zeer divers publiek trekt is bij elke voorstelling te zien in de zaal. In het publieksonderzoek bij DJ MOZ'ART (2014) en NARNIA (2015) bleek bovendien dat er relatief veel mannen naar de voorstellingen van ISH komen: ongeveer 1/3 van de bezoekers, wat voor dans een hoog percentage is.

¹⁰ Parktheater in Hoorn geeft in het publieksonderzoek aan dat 48% van het publiek dat naar NARNIA kwam niet eerder een dansvoorstelling heeft bezocht in haar theater.

¹¹ Vevi van der Vliet, algemeen directeur ISH, is onderdeel van de werkgroep aanbod-afname. Een werkgroep die bestaat uit leden van de VSCD, NAPK en VVTP. Zij onderzoeken en formuleren een mogelijke verbetering in de samenhang en samenwerking tussen aanbod en afname en de verbinding met het publiek.

¹² De School is een Amsterdams 24-uurs initiatief waarin er verbinding wordt gemaakt tussen uitgaan, dineren en exposeren. Het Amsterdamse bedrijf Dekmantel brengt muziek uit en organiseert evenementen, feesten en festivals.

PATRICK KARIJOWIDJOJO

beelden van hoge kwaliteit veel waardering en volgers oplevert. Daarom maken we video's van onze performers op onverwachte locaties en andere hoogwaardige content. En het werkt: onze aftermovie van het 15-jarig bestaan van ISH leverde binnen twee dagen 17.000 views op.

De **geschreven pers en televisie** blijven een relevante weg naar oudere toeschouwers. Daarom proberen wij enkele maanden voor de tournee de voorstelling aan pers en programmeurs te presenteren. Dit geeft een goede impuls aan publiciteit en kaartverkoop. De naamsbekendheid van ISH is bij een televisiepubliek opnieuw versterkt door Marco Gerris' jurylidmaatschap bij *The Freestyle Games* van BNN. Wij gebruiken dit vanzelfsprekend in onze marketing en merken dat wij hier de vruchten van plukken.¹³

ISH ziet kansen in een (voor ons) relatief nieuwe doelgroep, **toeristen** en **expats**, omdat veel van onze voorstellingen taalonafhankelijk kunnen worden genoten. Wij denken hen goed te kunnen bereiken via Engelstalige flyers en artikelen, die wij willen verspreiden via hotels en de Engelse versie van de Uitkrant. Een partner hierbij is Amsterdam Marketing. Zij zijn een belangrijke ingang naar deze grote groep expats in en rondom Amsterdam.

BRANDING

We maken graag voorstellingen die niet in één hokje te vangen zijn. Een sterk merk, een goede binding met onze achterban en een duidelijke boodschap is van groot belang. Om die reden is er de afgelopen periode in samenwerking met Bureau Woedend en Studio DBXL gewerkt aan een nieuw brandguideboek en aan de concrete uitvoering daarvan. In samenwerking met Studio Breed wordt dit doorgevoerd in de visuele content van video en fotografie. Bij de branding is uitgegaan van onze focusdoelgroep. De branding wordt versterkt door onze verbindingen met media en sport, zoals de Urban Sport Week Amsterdam en The Freestyle Games. ISH positioneert zich als grensverleggend urban arts-collectief en laat zich op zoveel mogelijk verschillende plekken en manieren zien.

EDUCATIE

In urban culture is **peer to peer education** dé manier waarop vaardigheden en kennis worden overgedragen; bij ons is dat niet anders. Vanuit die visie hebben wij een bloeiende educatieve tak. Bij het leeuwendeel van onze producties ontwikkelen wij **interactief educatief materiaal**. Dit doen we in samenwerking met Bekijk 't. Ook kunnen scholen een **skill-workshop** boeken.

In onze **residencies** maken jongeren in binnen- en buitenland onder begeleiding van onze performers een voorstelling. In de ISH-traditie worden er in de show verschillende disciplines en kunstvormen gebruikt en vormen de verhalen van de deelnemers de rode draad.

SPEELPLEKKEN

ISH heeft een warme band met veel theaters en onze speellijst zal niet veel verschillen met die uit voorgaande jaren. Daarnaast bouwen wij aan relaties met Festival Oerol, Over 't IJ en andere festivals op locatie. Ook werkt ISH deze kunstenplanperiode samen met maatschappelijke partners als Mentrum en Het Dolhuys in Haarlem. Door ons op uiteenlopende plekken te presenteren kunnen we onze publieksdiversiteit vasthouden en uitbouwen: via schoolvoorstellingen bereiken wij veel tieners, met kleinzaalproducties houden wij onze hiphopachterban vast, op onze locatievoorstellingen komt ouder publiek af, de grotezaalproducties met partners als Het Nationale Ballet trekken families en de bedrijfspresentaties en televisieoptredens zorgen voor ontmoetingen met nieuw publiek.

ISH wil met meerdere theaters een constructie zoals die met de Meervaart, waarin wij op aaneengesloten dagen spelen. De verkoop door ATNext heeft de communicatie met de speelplekken versterkt. Wij zetten deze samenwerking voort.

Ook zijn wij regelmatig in het **buitenland**. Wij leggen contacten via onder meer ons lidmaatschap bij Assitej en deelname aan Tanzmesse NRW, IPAY en APAP. In 2014 hebben wij hierdoor opnieuw op Broadway in New York gestaan met de voorstelling HYPERISH. Momenteel wordt er door Het Nationale Ballet onderzocht of de productie NARNIA in het buitenland kan touren. Daarnaast zijn zij in gesprek met de Junior Companies van het Chinese Nationale Ballet en The Washington Ballet om te zien of zij NARNIA op het programma kunnen nemen. Marco en Ernst zullen dan samen met hen, aangevuld door de dansers van ISH, NARNIA maken en opvoeren. Maar ook minder ver van huis boekt ISH geregeld succes. In België is het gelukt een eigen publiek op te bouwen. Wij spelen daar jaarlijks tien voorstellingen.

Onze buitenlandse **residencies** zijn een kleinschalige maar zeer inspirerende aanvulling op ons internationale beleid. Verzoeken vanuit onder meer Jordanië, de Verenigde Staten, Senegal, India en Suriname hebben geleid tot succesvolle werkperiodes. Wij werken momenteel aan een follow-up van ons project in Brazilië en samen met de Nederlandse ambassade aan een drie jaar durend project in Indonesië.

¹³ Zo worden bijvoorbeeld de persberichten beter opgepakt wanneer deze aan een tv-programma zijn gelinkt.

5. SPREIDING

ISH wil alles zijn en vindt het belangrijk om een zo breed mogelijk publiek te bereiken. Wij spelen dan ook structureel in alle Nederlandse regio's (Noord, Zuid, Midden, Oost, West), in de vier grote steden en in het buitenland. Maar wij ontmoeten onze achterban en onze partners niet alleen in de theaters. ISH is ook zichtbaar in verschillende lagen van de maatschappij door korte voorstellingen op maat, shows op evenementen, workshops op scholen, optredens op televisie en unieke content op sociale media. In de komende jaren gaat ISH verder op zoek naar maatschappelijke partners die de voorstellingen inhoudelijk kunnen versterken maar ook nieuwe speelplekken en ontmoetingen met nieuw publiek kunnen opleveren. Van Abdelhadi's voorstelling *IK VERTREK EN IK NEEM MEE* in het kader van het Europe by People festival tot en met de plannen voor PERSONALITISH in samenwerking met Mentrum. Onze locatievoorstellingen, zoals REFUGISH en EPIISODES IN THE LIFE OF A STUNTMAN, brengen ISH op nieuwe plekken en spreken een ander publiek aan dan voorstellingen in het theatercircuit. Een belangrijke aanvulling op de spreiding is onze educatie waar wij peer tot peer werken aan of met een voorstelling. De workshops en residencies vinden in heel Nederland plaats, en waar mogelijk in het buitenland.

Eind 2015 is ISH verhuisd naar Amsterdam-Noord. In het pand van Dansmakers huren wij twee kantoorruimtes. Het rauwe karakter is inspirerend en past goed bij de urban signatuur van ISH. De betrokken partijen willen hier een creatief broeinest laten ontstaan. De deur staat open voor nieuwe partijen en nieuwe samenwerkingen.

6. BIJDRAGE TALENTONTWIKKELING

TALENTONTWIKKELING

Het stimuleren en helpen ontwikkelen van talent is een wezenlijk onderdeel van ISH. Vanaf de eerste productie ISH in 2000 zijn de eigen verhalen, de opgedane expertise en de persoonlijke inspiratie van de leden van de cast leidend bij de ontwikkeling van de voorstellingen. Dit leverde de afgelopen vijftien jaar een grote groep uitzonderlijke performers op die ook makers-ambitie hebben.

ISH besteedt structureel aandacht aan nieuwe makers wiens artistieke output past bij de artistieke signatuur van ISH en die de grenzen van hun discipline opzoeken. Wij willen innovatieve makers en performers leveren die op zowel artistiek als cultureel ondernemend vlak nieuwe verbindingen kunnen leggen.

In de afgelopen periode produceerde ISH jaarlijks een nieuwemakersvoorstelling. Anna Maria Suijkerbuijk en Shailesh Bahoran werden door ISH begeleid in hun ontwikkelingstraject binnen de Nieuwe Makers-regeling van het Fonds Podiumkunsten. De komende periode komt talentontwikkeling aan bod in de volgende onderdelen:

MAKERSCOLLECTIEF

ISH is trots op de interne cultuur waarin talent opgemerkt wordt en een plek krijgt. Een nieuwe richting voor het beleid hierop is het **makerscollectief**. Wij brengen nieuw bloed naar het hart van ISH en geven talent de kans alle aspecten van het makerschap te ervaren. Shailesh en Abdelhadi vormen de komende kunstenplanperiode samen met Marco het makerscollectief, dat gezamenlijk verantwoordelijk is voor alle artistieke output. Doordat Shailesh en Abdelhadi bij alle aspecten van de ontwikkeling van de producties worden betrokken, inclusief het voorafgaande onderzoek, het creatieproces en de montage, is dit voor hen een zeer waardevolle leerschool. ISH kiest voor deze makers vanwege hun sterke affiniteit met het versmelten van verschillende kunstvormen en door het lef dat zij tonen in hun eigen werk, als maker en als performer.

Adbelhaadi Baadi speelt sinds 2005 in voorstellingen van ISH, is een zeer veelzijdig performer en heeft als maker een zeer inhoudelijke en conceptuele benadering. Als performer heeft hij zich vooral gespecialiseerd in beatboxing en spel, maar door zijn brede ISH-ervaring is hij ook onderlegd in hiphop-gerelateerde dansstijlen. Zijn nieuwsgierige onderzoekende houding naar de creatieve concepten maken hem een zeer waardevol lid van het collectief.

Shailesh Bahoran speelt sinds 2010 in voorstellingen van ISH en is een van de oprichters van de Illusionary Rockaz Crew, een breakdance- en poppinggroep die zowel in Nederland als internationaal veel aanzien heeft in de underground battle- en showcasescene. Zijn gevoelsmatige aanpak, zijn coachende kwaliteiten op de vloer, zijn grote affiniteit met het theateraankijken maken van urban dansstijlen en het aanbrengen van mimiek zijn een belangrijke aanvulling voor het collectief. Momenteel doorloopt Shailesh een traject Nieuwe Makers bij ISH en Korzo.

Arnout Lems is samen met Marco Gerris coach voor Shailesh en Abdelhadi.

ISH-LAB

In het ISH-lab worden nieuwe makers begeleid in de ontwikkeling van korte stukken. Makers komen in aanmerking voor een plek in het ISH-Lab als zij een duidelijk omschreven concept hebben dat, naast artistieke kwaliteit, de grenzen van de desbetreffende disciplines durft te bevragen. Naast de begeleiding van de vier leden van het artistieke team krijgen ze ondersteuning van Dunya Khayame, Abel Nienhuis en Peggy Olislaeger. Zij gaan bijvoorbeeld samen met hen voorstellingen van andere makers en gezelschappen bezoeken en nabespreken.

Dunya Khayame is sinds 2009 verbonden aan ISH als tekstschrijver en dramaturg. Zij was onder andere betrokken bij HYPERISH. Sinds september 2015 is zij bestuurslid van ISH.¹⁴

Abel Nienhuis is regisseur en acteur. Voor ISH begeleidde hij Anna Maria Suijkerbuijk bij haar nieuwemakersvoorstelling *THE GATE*. Hij regisseerde onlangs *Komt een Dokter bij de Dokter*, een lunchvoorstelling van Bellevue.

Peggy Olislaeger, dansdramaturg en tot voor kort directeur van Nederlandse Dansdagen, was de afgelopen vier jaar klankbord voor Marco.

Elk jaar ontwikkelen twee makers onder bovenstaande omstandigheden een kort stuk. Deze voorstellingen zijn te zien op een interdisciplinair festival dat wordt georganiseerd door de Amsterdamse Talenthub, dat naast ISH bestaat uit Dansmakers, Cinedans, Like-minds, Silbersee, Muziekgebouw aan 't IJ en het Sandberg Instituut. Bij deze openbare presentaties nodigen we ook onze partners van buiten Amsterdam uit, zoals Korzo, Maas Theater en Dans, Generale Oost en Dox. We willen met Korzo en Maas Theater en Dans ook een landelijke versie van dit presentatiefestival opzetten, bijvoorbeeld gelinkt aan het Voor De Leeuwen programma van Maas. Succesvolle presentaties kunnen worden ontwikkeld binnen de flexibele artistieke output die wij onder de noemer Freestyle hebben benoemd.

AFROVIBES

ISH werkt sinds 2013 samen met AfroVibes aan internationale samenwerkingsprojecten en talentontwikkeling. Zo werkten we in 2014 kort en intensief samen met regisseur Mandla Bothwe en dansgezelschap Jazzart uit Kaapstad, dat resulteerde in de voorstelling RE-IMAGINING HEROES tijdens AfroVibes. Als onderdeel van de het Artists in Residency programma van AfroVibes blijven ISH en AfroVibes de komende jaren projecten ontwikkelen tussen Afrikaanse en Nederlandse talenten.

In de periode 2017–2020 resulteert dit in twee talentontwikkelingsprojecten met jonge makers in Artists in Residency-programma's of verdiepende masterclasses en mogelijk één internationale coproductie.

WORKSHOPS PERFORMERS & VRIJ TRAINEN

We investeren structureel in de expertise van onze performers door hen workshops aan te bieden op het gebied van dans en theater. Summerdance Forever en de Summerclasses van de Henny Jurriëns Stichting zijn een vast aanbod, aangevuld door specifieke workshops op het gebied van acrobatiek, freerunning, skate en BMX.

In samenwerking met Dansmakers organiseert ISH één keer per maand vrije trainingssessies met soep en brood. Elke editie is één performer van ISH danwel Dansmakers verantwoordelijk voor de avond. Vooraf-

gaand aan deze trainingen geven dansers van ISH en Dansmakers lessen aan geïnteresseerden uit de buurt.

GEVRAAGDE BIJDRAGE

Zoals uit het bovenstaande blijkt, is talentontwikkeling in de haarvaten van ISH genesteld. Zeker nu we met het makerscollectief ruimte voor nieuw talent in de kern van de organisatie hebben gecreëerd. We hebben het maximale percentage aan bijdrage opgenomen in de begroting omdat talentontwikkeling in al onze activiteiten aan bod komt. Het is dus geen aparte activiteit en daarom is een separate cijfermatige onderbouwing niet haalbaar.

7. TOELICHTING OP BEGROTING

BATEN

Vanaf 2017 worden er 35 grotezaalvoorstellingen per jaar gespeeld. Daardoor zijn de publieksinkomsten per jaar hoger dan de geschatte inkomsten over de jaren 2013–2016. De Freestyle-ruimte zal zorgen voor mogelijk meerdere producties dan de gemiddelde drie per jaar. In 2017 en 2018 hebben we de wetenschap dat dit er minimaal vier zullen zijn. Dit leidt ook tot hogere publieksinkomsten.

Overige inkomsten bestaan uit de inkomsten van educatieprojecten, korte optredens, auteursrechten en coproductiebijdragen. In deze vierjarenbegroting is de coproductiebijdrage apart opgenomen. Per jaar zal de bijdrage verschillen door de verschillende coproductievormen:

- In 2017 hebben we coproducties met Korzo.
- In 2018 is er de coproductie met Het Nationale Ballet (reprise NARNIA).
- In 2019 is de geschatte bijdrage van Het Nationale Ballet voor de coproductie SPINNING STORIES.
- In 2020 is de schatting gebaseerd op het gemiddelde van bovenstaande jaren.

In de gemiddelde vierjarenbegroting is het gemiddelde van bovenstaande opgenomen en om die reden begroot op 55.000 euro.

De **bijdrage Fonds Podiumkunsten** is hoger begroot. Het rekenmodel conform de richtlijnen van FPK is toegepast op 35 grotezaalvoorstellingen in plaats van de 20 van het voorgaande kunstenplan. Sinds 2013 hebben wij minimaal 35 grotezaalvoorstellingen per jaar gerealiseerd, dus dit is een realistische stijging. Daarnaast rekenen we op een hogere meerjarenbijdrage van het **Amsterdams Fonds voor de Kunsten**. Omdat wij meer activiteiten in Amsterdam gaan realiseren, gebaseerd op de prestaties van de afgelopen drie jaar,

¹⁴ Dunya's begeleidingswerkzaamheden binnen ISH-lab zijn dan ook onbezoldigd.

dan in het voorgaande kunstenplan was geschat is het aangevraagde bedrag tevens in verhouding gestegen.

De bijdrage uit private middelen is gebaseerd op de ervaringen in de jaren 2013–2015, waar de bijdrage per jaar verschilde. In 2014 en 2015 ontvingen we een bijdrage van particuliere fondsen voor Freestyle-projecten. In 2018 en 2020 zijn er Freestyle-projecten voorzien. Om die reden is in deze jaren de bijdrage uit private middelen hoger begroot dan in 2017 en 2019. Voor deze gemiddelde vierjarenbegroting komt het uit op een geschatte bijdrage van 44.500 euro per jaar.

De benodigde eigen inkomsten-norm is 41,94%. De gemiddelde vierjarenbegroting komt uit op 42%. In 2014 was het percentage eigen inkomsten 45%, in 2015 is dit 39%. De verwachting is in het verlengde van de afgelopen jaren te kunnen blijven presteren en de ambitie van 42% waar te maken.

LASTEN

Onze begroting gaat uit van marktconforme prijzen. De inflatiecorrectie/prijscompensatie is toegepast en er is rekening gehouden met een stijging van de arbeidsvoorwaardenkosten van 2% per jaar (cumulatief). De hoogte van het percentage is mede gebaseerd op loonkostenramingen van het CPB, DNB en AWWN en gaat uit van de aanname dat er in de planperiode geen economische recessie zal plaatsvinden.

In de meerjarenbegroting is gerekend met een lagere personele bezetting dan in de voorgaande jaren.

De activiteitenlasten materieel zijn in 2017–2020 hoger begroot dan in 2013–2016 omdat we de komende periode diverse locatieprojecten gaan produceren. Het ontbreken van technische faciliteiten leidt tot hogere materiële lasten.

De beheerslasten zijn laag gehouden. Personele beheerslasten betreffen de algemeen directeur en officemanager. Nu we kantoorruimte bij Dansmakers huren is er bespaard op huisvestingskosten; dit verschil wordt geïnvesteerd in algemene marketing.

De belangrijkste ontwikkelingskosten zijn opgenomen in de activiteitenlasten evenals het ad hoc huren van repetitieruimte.

